

Odd Håkon Tjade

Parelius-slekta fra Tolga

med aner og etterkommere

Parelius-slekta kom til Tolga med smeltehytta som ble bygd ca. 1670. Hytta lå under Røros kobberverk. Den første hytteskriver som er nevnt der, er Enevold Jensøn Parelius. Han ble tatt i ed i 1773 etter to år som offiser (kontormann) ved Røros kobberverk. Kildene sier intet om at han var gift, og ingen barn er nevnt. Men flere medlemmer av hans slekt trekkes til hytta.

Neste hytteskriver, Anders Richertson Hagerup, ble nemlig gift med en av søstrene hans, Anne Jensdatter Parelia (formen Parelia ble brukt på kvinnelige medlemmer av slekta). Anders Richertson nevnes som hytteskriver i 1677, med en årslønn på 110 riksdaler, uten at Tolga eller noe annet sted er nevnt. I 1685 er han uten tvil på Tolga, og dør der i 1689. Noen år senere, i 1694, dør også kona.

Tolga smeltehytte omlag 1870. Nordøsterdalsmuseet nr. 27260.

I skiftet etter dem, 18. juni 1694, nevnes at en søsterdatter av Anne Jensdatter Parelia, Lucia Andersdatter, hadde tjent hos dem i 6 år som pike i huset. Noen år før, i 1677, nevnes en Jørgen Andersøn som tjener hos hytteskriveren i Tolga. Han kalles da ikke Parelius, men det er rimelig å tro at dette er broren til tjenestejenta Lucia Andersdatter, og at han var den Jørgen Andersøn Parelius som senere nevnes som hammersmed i Tolga. Hytteskriveren og hans kone ga altså sine to nære slektninger levebrød.

Foreldrene til Enevold Jensøn Parelius og Anne Jensd. Parelia var Jens Clausøn, sogneprest i Stjørdal, og Lucia Balg. Bare en av deres søstre ble gift med en Anders. Det var Gjertrud Jensdatter Parelia, som ble gift med Anders Christensøn, som var sorenskriver i Selbu. Følgelig må disse være foreldrene til Lucia Andersd. og Jørgen Andersøn Parelius.

Jørgen Andersøn Parelius fikk en stor etterslekt i Tolga, Tynset og nærmeste omegn. Søstera Lucia Andersdatter vet jeg ikke hvor ble av. Men hytteskriverens hadde også en datter som het Lucia Andersdatter. Hun kalles ikke Parelia, men Hagerup. Den neste hytteskriveren i Tolga, Peder Schielderup, ble gift med henne. De fikk en etterslekt med stor innflytelse i Nord-Østerdal. Flere mannlige medlemmer ble prester og ledere ved kobberverkene, og kvinnelige ble gift med menn i slike stillinger. Ved å gifte seg med slektninger styrket de innflytelsen.

Det som følger, er en oversikt som viser aner og etterslekta i inntil fire ledd etter tolgingene Jørgen Andersøn Parelius og Lucia Andersdatter Hagerup.

Men Parelius-navnet levde kun videre i en gren av slekta.

Ved angivelse av gårder oppgir jeg kommune, gårdsnummer og bruksnummer i formen (kommune gårdsnummer-bruksnummer) slik at det er lett å bruke bygdebøker for videre slektsgransking. Ellers bruker jeg alminnelige forkortelser.

Jørgen Andersøn Parelius og Lucia Andersdatter Hagerups aner på morssiden og søsken

Tab. 1: CORNELIUS CLAUSSØN

f. ca.1510, d.1566, kannik i Trondheim. Han er første gang nevnt i kannikfortegnelsen av 1539, som kannik «Cornelius Nicolai» ved domkapitlet i Trondheim. I den Tronheimske kapitelbok nr. 1 finnes innført 10.01.1553 en overenskomst der kanniken hr. Cornelius forplikter seg til å overta stillingen som lesemester i teologi. Ansettelsen av en slik lesemester, eller lektor, ble av superintendenten («biskopen») Thorbjørn Bratt erklært for det viktigste middel til å fremme reformasjonen i stiftet. I et brev av 11. okt. 1554 om kannikenes plikter har Cornelius selv undertegnet seg med «Cornelius Nicolaj mann propria». I følge kannikfortegnelsen forfattet i 1616 nevnes han som sogneprest i Hitra og Stjørdal, uten at det fremgår i hvilken rekkefølge han har hatt kallene, eller om han har hatt begge samtidig. Det siste var ikke uvanlig. I følge preseserien av 1651 i Frue kirke, døde han 30.08.1566 som sogneprest i Trondheim. Trolig hadde han sønnen Claus Corneliussøn.

Tab. 1.1. CLAUS CORNELIUSSØN

f. ca.1550, d.1625, g. 1. gang m. Maren Eriksd., datter av Erik Knudssøn, sogneprest i Herøy og prost på Sunnmøre. Han ble g. 2. gang m. Karen Eriksd. Gås (lavadel). I Norsk Slektshistorisk Tidsskrift nr. 13 og 14 antas det at hustruene var søstre. Claus var først kapellan hos formannen i Borgund, som han så etterfulgte. Den 14.05.1586 underskrev han som vitne et skjøte, der han kalles sogneprest i Borgund prestegjeld. Da han underskriver et skjøte 03.05.1592, kaller han seg sogneprest i Borgund og prost på Sundmøre. I herredagen i Bergen 02.07.1599 kalles han «her Claus Corneliszen, Sogneprest i Borgunn». Claus sitt bumerke er gjengitt i L. Strømme: Sunnmørske bumerker. Han døde i sitt embete i 1625.

Ved Borgund kirkes brann i 1904 brente et epitafium som fremstilte hr. Claus med 2 hustruer og 14 barn (to dødfødte). Det finnes, etter det en vet, dessverre, ikke noe foto av epitafiet, eller noen avskrift av innskriften.

Claus hadde altså 12 levende fødte barn. Fylling sier at 7 av sønnene ble prester. En av disse er Jens Clausøn, sønn i 1. ekteskap.

Tab. 1.1.1. JENS CLAUSØN PARELIUS

Født 12.03.1585 i Borgund prestegård på Sunnmøre, d. 1667, sønn av av Claus Corneliusson og Maren Eriksdatter, immatrikulert i Leyden 1616 med navnet Parelius. En forklaring på navnet Parelius er at det kommer av par helios = nær solen som en latinisering av navnet på gården Solnær i Sogn, som familien eide. Han tok magistergraden i 1616 og ble sogneprest til Stjørdal. I 1639 ble han prost i Innherrad. Hans gravsten

ligger under koret i hovedkirken. Han ble gift tre ganger, 1. gang 1619 m. Gjertrud Svendsdatter, d. 1635, datter af Sven Andersson og Maren (Maritte) Hansdatter, g. 2. gang 1639. m. Lucie Nilsdatter Balg, d. 1652, datter af Nils Pedersøn Balle (Balg) og Sara Jensdatter Bull, g. 3. gang m. Kirsten Jørgensdatter. Ti barn er kjent i første ekteskap, åtte i andre og ingen i tredje. Etterslekta talte mange prester. To av barna i annet ekteskap er:

Gjertrud Jensd., f. ca. 1645 i Stjørdal, oppkalt etter farens første hustru. Se tab. 1.1.1.1.

Anna Jensd., f. ca. 1650 i Stjørdal. Se tab. 1.1.1.2.

Blant helsøsken med forbindelser til gruvedrift, er søstera Lucia Jensd., 1651-1725, som 2. gang ble gift med løytnant Johan Jochum Irgens, sønn av Johan Irgens, direktør ved Røros verk. Broren, hytteskriveren Enevold Jensen, er nevnt før.

Tab. 1.1.1.1: GJERTRUD JENSD.

f. ca. 1645, g.m. Anders Christensson, som bodde på Vik i Stjørdal, og fra 1664 til 1670 var stiftsskriver i Selbu. Hans foreldre er ikke kjent. Barn:

Maren Andersd., f. 1662, tjente hos sin halfetter Thomas Eriksøn Parelius, som døde ugift i 1713. Etter halfetterens død ble hun trolovet 1714 m. David Krogh, offiser i Trondheim. Ingen etterslekt.

Jørgen Andersson, f. ca. 1664, ble hammersmed i Tolga. Har etterslekt som omtales her.

Lucia Andersd., f. ca. 1666, tjente hos sin onkel og tante i Tolga, Anders Richertsøn Hagerup og Anna Jensd. Parelius. Ingen etterslekt kjent.

Tab. 1.1.1.2: ANNA JENSD.

f. ca. 1650, d. 07.06.1694. Hun ble 29.01.1679 g.m. Anders Richertsøn Hagerup, f. 1652, d. i Tolga 1689, hvor han var hytteskriver. Han kjøpte den part av Tolgen gård som er kalt Tolgesli. Slekta hans stammer fra en Adrian Rochertsøn Falkener, som innvandret til Norge på 1500-tallet. Anene hans er nevnt i neste avsnitt. Barn:

Lucia Andersdatter Hagerup, f. 1680. Har etterslekt som omtales her.

Gjertrud Catharina Andersdatter Hagerup, f. 1684. Ingen etterslekt kjent.

Lucia Andersdatter Hagerups aner på farssiden

Tab. 1.

ADRIAN ROCHERTSØNFALKENER

Ca. 1515-1595, hollender, borgermester i Trondheim fra ca. 1547, g.m. ei Corneliusdatter i hennes 2. ekteskap. De fikk seks barn, et av dem er:

Peder Adriansøn.

Tab. 1.1. PEDER ADRIANSØN

f. 1538 i Trondheim, d. i Bergen 29.08.1559, g.m. Gunhild Sevaldsd. Gunhild ble gift igjen. De fikk to barn. Et av dem er:

1. Richert Pedersøn.

Tab. 1.1.1. RICHERT PEDERSØN

var umyndig 1559, ble handelsmann, byfogd og rådmann i Trondheim. Kona hans, Margrete, er nevnt. Et av deres to barn var:

Richert Richertsøn.

Tab. 1.1.1.1. RICHERT RICHERTSØN

f. ca. 1604, toller i Romsdalen, nevnt

1636-1664, g.m. Gjertrud Sørensd. De fikk fem barn. En sønn er:

Anders Richertsøn Hagerup, f. 1652, d. 1695, hytteskriver ved Tolgen smeltehytte. En sølvkande, med innskriften «Rickert Rickertsen, Gjertrud Søfrensdatter, 1654», er nevnt i skiftet etter ham.

Anders hadde en bror, Peder Richertsøn, som var bergskriver på Røros.

Jørgen Anderssøn Parelius's etterslekt

Tab 1. JØRGEN ANDERSSØN PARELIUS

f. ca. 1664, d. i Tolga 1721, hammer-smed ved Tolga smeltehytte. I skiftet etter ham tituleres han hammerknekt. Arbeidet hans var å passe en hammer drevet av et vasshjul, som ble brukt til å smi kobberet til plater. Tolga hytte fikk sin hammer i 1703 som ble betjent av to hammersmeder.

Jørgen var g.m. Marit Nilsdatter Østby i hennes 1. ekteskap (hun ble gift 2. gang m. Lars Jenssøn Riise). Hun var f. ca. 1690 og d. i Tolga 22.11.1764. Hennes foreldre var Nils Pedersøn Often, Østby (Tynset 71-95) og Guri Tollefsd. Haugen (Tynset 71-77). De bodde på en plass på Holbekkmoen. Ved skiftet etter Jørgen Andersøn, 21.11.1721, kalles han Parelius. Barn:

Guri Jørgensd., f. 1708. Se tab. 1.1.

Anders Jørgensøn, 1711-1785. Se tab. 1.2.

Nils Jørgensøn Pareli, 1714-1742. Se tab. 1.3.

Tab. 1.1. GURI JØRGENSD.

f. 1708 i Tolga, begravet der 11.10.1780 71 ½ år gammel. Hun ble g. i Tolga m. Ole Ludvigson d.e., f. 1705 i Tolga, be-

gravet 18.02.1777 71 ½ år gammel. Hans foreldre var Ludvig Olsøn Øvre Tolgensli, f. 1667 i Tolga, og Kari Olsd., f. ca. 1670 på Tuveng (Tynset 71). Ole selger halve Øvre Tolgensli til sønnen Ludvig og hans kone ved skjøte 27.03.1764. Barn som vokste opp:

Ludvig Olsøn, 1732-1796. Se tab. 1.1.1.

Jørgen Olsøn, 1736-1776. Se tab. 1.1.2.

Jon Olsøn, f. 1746, nevnt 1764.

Marit Olsd., g. 19.07.1770 m. Tollev Gudmundsøn, f. 04.06.1741. Han var sønn av Gudmund Olsøn Vinsedalen (Tyllidal 12-4) og Siri Tollevsd. Reten i Tyllidal. Gudmund kalles Gjermund i bygdeboka for Tyllidal.

Kari Olsd., nevnt 1764.

Tab. 1.1.1. LUDVIG OLSØN

f. 1732 i Tolga, begravet 27.07.1796 i Tynset. Kona hans var Ingeborg Olsd. Erlien. De ble gift 1755. Han var en drivende kar, som overtok Tolgensli etter foreldrene og eide Storrøsten (Tynset 53). Storrøsten fikk han matrikulert ca. i 1778. Han eide også Finstad i Rendalen, som han overtok ved auksjonsskjøte 24.01.1794. Skifte etter ham ble sluttet 16.02.1798. Barn:

Guri Ludvigsd., f. 1756. Se Jordet (Tynset 124-18) i bygdeboka.

Ole Ludvigsøn, f. 1760. Han ble g. 1794 m. Marit Jensd., f. ca. 1762 på Fonnås i Rendalen. Se Storrøsten (Tynset 53) i bygdeboka.

Marit Ludvigsd., f. 1764. Hun ble g.m. Hågen Olsøn, f. 1768 Rønningen (Alvdal 12-53). Se Langodden Søndre (Alvdal (12-39 og 68) i bygdeboka.

Goro Ludvigsd., f. 1765. Ikke nevnt i skifte 1796.

Olava Ludvigsd., f. 1767. Hun ble 07.04.1795 g.m. Arne Jonssøn Sørgård (Tyllidal 4-28), f. 1767. Se Sør-Fløtten (Tyllidal 4-29) i bygdeboka.

Nils Ludvigsøn, døpt i Tynset 04.12.1770. Ugift i folketelling 1801.

Kari Ludvigsd., døpt i Tynset 27.11.1774. Hun ble 07.12.1803 g.m. enkemannen etter søstera Olava, Arne Jonsøn Sør-Fløtten (Tyllidal 4-29). Se Sør-Fløtten (Tyllidal 4-29) i bygdeboka.

Tab. 1.1.2. JØRGEN OLSØN

f. på Øvre Tolgensli, døpt 02.10.1736 i Tolga og begravet der 26.10.1776 40 år gammel. Han ble g. i Tolga 01.01.1758 m. Anne Paulsd., f. på Erlien, Østigarden, døpt. 10.02.1737, d. 08.04.1814 på Brennmoen 80 år gammel. Hun er datter av Paul Semundsøn Døl og Marit Pedersd. Åsen. I folketelling 1801 bor hun på en husmannsplass med jord, sammen med sin ugifte sønn Ole. Barn som vokste opp:

Goro Jørgensd. Steen, f. ca. 1760, konf. 1777. Hun finnes ikke i Tolga i folketelling 1801, ei heller begravet der i perioden 1777-1801.

Ole Jørgensøn Steen, f. 1767. Han var skomaker i folketelling 1801, og ble g. 1802 m. Berit Eriksd., Os Øver.

Marit Jørgensd., døpt. 18.03.1770 i Tolga, konf. 1788 (kalles da Holbekkmo). Hun finnes ikke i Tolga i folketelling 1801, ei heller begravet der i perioden 1788-1801.

Kari Jørgensd., f. på Øvre Tolgensli, døpt. 08.08.1773., konf. 1792 (kalles da Stenen). Hun er trolig nevnt som tjenestejente på Tamnes, Røros, i folketelling 1801.

Nils Jørgensen, f. 1776. d. 1850 hos sønnen Jørgen Nilssøn på Espet i Selbu.

Tab. 1.2. ANDERS JØRGENSØN

f. 1707 i Tolga, d. 1785 i Tynset, g. 1745. m. Kari Andersd., f. 1723 på Åkrann (Tynset 71-112), d. 1794. Anders var tjenestedreng på Østby i 1735, hvor han traff kona si. Han kalles Larsstuen og Østby i kirkebøkene. Larsstuen er det gamle navnet på Åkrann. Han ryddet og bygde Telneset Store (Tynset 60-1). Gården ble skyldsatt 14.09.1775. Barn som vokste opp:

Jørgen Anderssøn, 1745-1804. Se tab. 1.2.1.

Marit Andersdatter, f. 1749. Se tab. 1.2.2

Anders Anderssøn, f. ca. 1753, d. ugift før 1787.

Eli Andersdatter, f. 1757. Se tab. 1.2.3

Nils Anderssøn, f. 1759, d. ugift før 1787.

Tab. 1.2.1. JØRGEN ANDERSSØN

f. 1745 i Tynset, d. 1804, bruker på Telneset Store (Tynset 60-1). Han ble g. 1776 m. Kirsti Olsd. Utgård (Tynset 72-39), f. 1748, d. 1811. Barn som vokste opp:

Kari Jørgensd., f. 1778, d. 1806. Hun ble 12.07.1805 g.m. Embret Estensøn Røsten (Tynset 30-1), f. 1777 Lossgård (Tynset 124-30). De fikk et barn som døde 5 uker gammel, og Kari døde ved fødselen av barnet.

Sigrd Jørgensd., f. 1782. Hun ble g. 1807 m. Anders Jonsøn Nordigardstrøen (Tynset 75-18), f. 1780. Se Telneset Store (Tynset 60-1) i bygdeboka.

Anders Jørgensøn, f. 1787, d. ugift 1811.

Marit Jørgensd., f. 1792, g. 24.07.1812 m. Hans Jonsøn Nygårdshaug (Tynset 91-68), f. 1790. Ingen barn.

Tab. 1.2.2. MARIT ANDERSD.

f. 1749 i Tynset, d. 05.13.1832. Hun ble g. 1789 m. Anders Anderssøn Holan (Tynset 44-1), f. 1766, d. 18.08.1848. I folketelling 1801 er disse losjerende på Holmen (Tynset 45-1), som Anders kjøpte ved skjøter 24.08.1801 og 21.07.1809. Det var skifte etter Marit 06.04.1832. Barn:

Kari Andersd., f. 1790. Hun ble g. 29.05.1813 m. Jens Jonsøn Vassmoen (Tynset 71-1), f. 1791. Se Holmen (Tynset 45-1) i bygdeboka.

Anne Andersd., f. 1796, d. 02.08.1868, ugift. Anne og Ole Olsøn Rønningen (Tynset 44-7) har barna: 1. Erik Olsøn, f. 19.02.1822. Se Holmentrøen (Tynset 44-35) i bygdeboka. 2. Kari Olsd., f. 20.04.1826.

Tab. 1.2.3. ELI ANDERSD.

f. 1757 i Tynset, d. 30.03.1846. Hun ble 1775 g.m. Jon Rasmussøn Moan (Tynset 89-13), f. 1756, d. 15.03.1839. De var brukere på Moan Nedre (Tynset 89-13). Barn som vokste opp:

Anne Jonsd., f. 1784. Hun ble 19.06.1807 g.m. Erik Jonsøn Strømseng (Tynset 124-54), f. 1777. Se Strømseng Vestre (Tynset 124-54) i bygdeboka.

Ole Jonsøn, f. 1786. Han ble g. 1815 m. Berit Eriksd. Gammelstu Neby (Tynset 75-8A), f. 1788. Se Moan Nedre (Tynset 89-13) i bygdeboka.

Anders Jonsøn, f. 1787, d. 1811 ugift.

True Jonsd., f. 1788. Hun ble 25.07.1807 g.m. Ole Olsøn, d.e., f. 1778 på Bjørnsmoen (43-1). Se Sandvold Vestre (Tynset 39-2) i bygdeboka.

Rasmus Jonsøn, f. 1790. Han ble 21.06.1813 g.m. Mali Hansd. Lilleeggen (Tynset 82-1), f. 1791. Se Hansæl Østre (Tynset 92-1) i bygdeboka.

Tab. 1.3. NILS JØRGENSØN PARELI

f. 1714, d. 1742, g. 04.07.1736 m. Ingrid Iversd., f. 1697, d. 1795. Han arbeidet ved smeltehytta i Tolga og ved Femunden (1741) og tok seg av sine gamle skrøpelige foreldre (stefar og mor), som overlevde ham. Barn:

Jørgen Nilsson Pareli f. 1737, d. 1768, begravet 31.03. 30 ½ år gammel. Han var snekker og bodde på Sandmælen da han døde, og kalles Pareli ved begravelsen. Ingen etterkommere.

Iver Nilsson Pareli 1740-1775. Se tab. 1.3.1.

Tab. 1.3.1. IVER NILSØN PARELI

f. i Tolga 1740 og d. der på Holøyen 1775, begravet i Tolga 04.01. 34 1/2 år gammel. Han ble g. i Os 02.02.1769 m. enka Marit Andersdatter Jemt, f. 1726, d. 1806, datter av Anders Johanson Jemt, f. 1695, og Kirsti Knutsdatter Døl, f. 1702. Iver var, som broren Jørgen, snekker og kalles Pareli i kirkeboka. Familien bodde på Nedre Holøyen. Barn som vokste opp:

Ingrid Iversdatter, døpt. 31.03.1771, konf. i Os kirke 30.09.1787. Hun er ugift og tjener på gård nr. 104 i Tolga liksom broren Nils i folketelling 1801, og døde 31.03.1860 på Holøyen.

Nils Iversøn Parelius, døpt i Tolga 21.11.1773, d. i Engerdal 1849, g. i Tolga 03.04.1809 m. Siri Toresdatter Sømåjoten, f. 1787, d. 1872. Se Engerdal bygdebok, s 149.

*Lucia Andersdatter Hagerups
etterslekt*

Tab. 1. LUCIA ANDERSD. HAGERUP

f. 1680 i Tolga, d. 12.04.1755 i Tolga.

Hun ble gift under skiftet etter foreldrene bare 15 år gammel 1695 m. Peder Pedersøn Schielderup, sønn av Peder Jørgensøn Schielderup, f. 26.06.1637, d. 11.08.1721, sogneprest i Støren og Clara Tausan. Peder Pedersøn var skogsfogd i Tolga 1709 og hytteskriver ved Tolga smeltehytte 18.10.1730 -07.11.1752. Peder eide gården som lå nærmest smeltehytta og nedre hyttedammen. Han overtok den etter svigerforeldrene. Det var skifte etter ham 21.06.1755. Barn:

Jens Pedersøn Schielderup, f. 1702. Se tab. 1.1.

Anders Pedersøn. Se tab. 1.2.

Peder Pedersøn Schielderup. Han oppholdt seg i 1755 hos Torsten With i Trondheim.

Richard Nicolai Pedersøn Schielderup, f. 1716. Se tab. 1.3.

Abraham Pedersøn Schielderup. Se tab. 1.4.

Clara Maria Schielderup, d. 1731. Se tab. 1.5.

Ane Elisabeth Pedersd. Schielderup. Se tab. 1.6.

Lucie Pedersd. Schielderup, død ung.

Gidsken Kirstine Schielderup, f. 1712. Se tab. 1.7.

Tab. 1.1.

JENS PEDERSØN SCHIELDERUP

f. 1702, d. i Kvikne 06.06.1750, proviantskriver ved Røros kobberverk. Han ble 30.03.1740 g. i Trondheim m. Ribor Catharina Luytkis, f. 1703, begravet på Røros 02.09.1777, datter av Johan Luytkis, f. 06.12.1673 og Karen Paulsd. Birch, d.1724. Deres eneste barn, Karen Jensdatter Schielderup, f. i Røros 17.03. 1741, vokste ikke opp.

Tab. 1.2.

ANDERS PEDERSØN SCHIELDERUP

f. i Tolga, d. 1749 i Tynset, sogneprest i Tynset 1735-1749. Han ble g.m. Elisabeth Meldal, datter av sogneprest i Tynset Even Steensøn Meldal og Gidsken Michaelsdatter. Anders var den første sogneprest i Tønset etter at Tønset prestegjeld ble delt i tre kall, der Kvikne med Innset og Tolga med Os ble skilt ut som egne kall. Han var først personellkapellan hos sin svigerfar. Da bodde han i Alvdal, der han kjøpte gården Eggen. Barn:

Gidsken Andersdatter Schielderup, f. 1734. Se tab. 1.2.1.

Even Michael Anderssøn Schielderup, f. 1735. Se tab. 1.2.2.

Peder Anderssøn Schielderup f. 1735. Se tab. 1.2.3.

Anders Anderssøn Schielderup, f. 1738. Se tab. 1.2.4.

Michael Anderssøn Schielderup, f. 1745, d. 14.12.1767. I 1755 var han i "condition" hos proviantskriver Peder Hiort på Røros. Det ble holdt skifte etter ham 22.03.1768-25.03.1770.

Tab. 1.2.1

GIDSKEN ANDERSD. SCHIELDERUP

f. 1734, d. 07.07.1803 i Tolga: Hun ble g.14.07.1769 i Tynset m. sin slektning Michael Anderssøn Schjelderup, f. 1710, d. i Tolga 1794, sønn av sogneprest i Tolga i årene 1735-40, Anders Michaelsøn Schielderup, f. 01.01.1670 på Beitstad prestegård, d. 02.09.1740 i Tolga, og Kirsten Jensd. Bernhoft, f. ca. 1674. Michael begynte som smelter ved Tolgen smeltehytte 1731, ble hyttemester ved Røros smeltehytte 10.08.1732, hyttemester ved Innset smeltehytte 1743-1744 og hyttemester ved Femund

hytte til han ble hytteskriver ved Tolgen smeltehytte 07.11.1752. Han ble pensjonert etter 60 års tjeneste 14.09.1792. Blant hans eiendommer var Kirkebakk på Tolga. Han ble g. 1. gang m. Anne Margerethe Irgens, datter av Johannes Irgens og Helle Andrea Hagerup, og g. 2. gang i Tynset 1769 m. Gidsken Schielderup. Michael forandret skrivemåten i Schielderup til Schjelderup. Det var skifte etter ham 05.11.1794. Gidsken bor hos datteren Kirsten i 1801. Barn av Gidsken og Michael:

Kirsten Bernhof Schjelderup, f. 1770. Hun ble g. 30.05.1798 i Tolga m. Esten Iversøn Jamt, f. 1757 i Tolga.

Elisabet Michaelia Schjelderup, f. 1774. Det må være hun som er hos morbroren Even Anderssøn Schielderup i Oddernæs sogn (Kristiansand) i folketelling 1801.

Tab. 1.2.2.

EVEN ANDERSSØN SCHIELDERUP

f. 1735, sogneprest i Oddernæs sogn i Kristiansand. Han ble g.m. Lucia Cathrine Paludan, f. 08.12.1751, datter av Rasmus Paludan og Johanne Fischer. Hun kalles Lene Catrine i folketelling 1801.

Tab. 1.2.3.

PEDER ANDERSSØN SCHIELDERUP

f. 1735, d. 21.02.1791 i Oslo. Han ble g.m. Christiane Wisløff, f. 23.12.1746, d. 16.03.1816, datter af Helle Juel Wisløff og Sophie Stranger. Barn: Catharina Stranger Schielderup, f. 1779, d. 1851, g. ca. 1805 m. Jens Johan Wangenstein i Sørums, Akershus. Etterslekt.

Tab. 1.2.4.

ANDERS ANDERSSØN SCHIELDERUP
f. 30.07.1738, g. 1782 m. Dorthea Colbjørnsd., f. ca. 1751, d. 07.11.1804. Dorthea er i folketelling 1801 bosatt på gård nr. 7, 15. rode i Bergen. To barn:

Erentz Colbjørnsøn Schielderup, f. ca. 1786.

Jens Peder Schielderup, f. ca. 1787.

*Tab. 1.3. RICHARD NICOLAI
PEDERSØN SCHIELDERUP*

f. 07.02.1716, hytteskriver ved Løkken verk, d. i Molde 17.05.1791. Han ble 09.11.1747 g. i Meldalen m. Ursilla Marie Junghans, f. 24.10.1725, d. i Innset 08.05.1804, datter av bergsskriver ved Løkken verk Thomas Fredriksøn Junghans, 1678-1746, i hans ekteskap m. Elen Steensd. Meldal, 1702-1773. Barn som vokste opp:

Lucia Schielderup, f. 1749, døpt 09.02., d. 1827, g. 15.03.1776 m. hytteskriver Jens Kleffel ved Innset smeltehytte, f. 1738, d. 13.09.1809. Barnløse.

Elen Maria Schielderup, f. 1751. Se tab. 1.3.1.

Peter Andreas Schielderup 1754-1845. Se tab. 1.3.2.

Christopher Schiøller Schielderup 1756-1841. Se tab. 1.3.3.

Thomas Junghans Schielderup, 1768-1848. Se tab. 1.3.4.

Tab. 1.3.1. ELEN MARIA SCHIELDERUP
døpt 15.02.1751 i Tolga, d. 1829. Hun ble 1. gang 08.11.1767 g.m. proviantforvalter ved Løkken kobberverk, løytnant Lauritz Bie, f. ca. 1728, d. i Trondheim 1773, sønn av Otto Larssøn Bie, f. ca. 1707 og Gjertrud Larsd. Ross, d. 14.03.1784. Elen ble 2. gang g. 1780

m. kjøpmann Hans Thiis Møller, f. 1763, d. på Moldegård i Molde 28.08.1811. Ingen barn i 1. ekteskap. Barn i 2. ekteskap som vokste opp:

Peter Møller, f. 17.02.1792, d. i Molde 05.02.1849. Han var kjøpmann, dansk visekonsul, og proprietær på Moldegård. Etterslekt.

Lauritz Bie Møller, f. 1793, d. 1822, proprietær på Aarønes. Etterslekt.

Tab. 1.3.2.

PETER ANDREAS SCHIELDERUP

f. 09.10.1754. d. 26.02.1847, veier og måler i Bergen. Han ble g. 1. gang m. Kristiane Bruun, f. ca. 1750. Hun kalles Christina Broun Schielderup i folketellingen 1801. Han ble g. 2. gang 19.11.1805 i Bergen, med Regine Berle Gran, d. 23.04.1840 i Bergen. Etterslekt.

Tab. 1.3.3. CHRISTOPHER

SCHIØLLER SCHIELDERUP

f. 1756, d. 18.09.1841 på Vollan i Kvikne, godseier og pengeutlåner. Han ble g. 1785 m. sin slektning Margarete Schult (se tab. 1.7), f. ca. 1748, d. 01.10.1824 i Ørkdalen, Stadsbygden. Margarete var datter av sogneprest til Tolgen Claus Schult. Christopher overtok Vollan som enearving etter tanta Sophia Lucia Aschanus (se tab. 1.5.1.) Barn: Andrea Sophia Ascanus Schielderup, f. 1788, d. 1836. Hun ble 18.09.1815 g.m. enkemann major Albert Christopher Holck Midelfart Knoff, f. 29.12.1767, d. 16.08.1836.

Tab. 1.3.4.

THOMAS JUNGHAUS SCHIELDERUP

f. 11.01.1768, d. 28.09.1848, kjøpmann i Molde, bosatt på gård nr. 14 i Molde i folketelling 1801. Han ble 1. gang g.m.

Maren Sirine Haslund, f. ca. 1745, d. 12.09.1830, og 2. gang 1834 g.m. Marie Busch Mejer, d. 23.01.1874. Barn i 2. ekteskap: Lauritz Nikolai Schjelderup, f. i Molde 24.06.1835.

Tab. 1. 4.

ABRAHAM PEDERSØN SCHIELDERUP
d. 1789, fungerende hytteskriver ved Tolga smeltehytte 1747-1752 i sin fars sted, hytteskriver ved Røros smeltehytte 1752, proviantskriver ved Kvikne kobberverk og hytteskriver ved Innset smeltehytte 1760-1776. Han ble 04.04.1755 g.m. Karen Brems, f. 1728 i Kvikne, d. i Røros 02.05.1795. Bjørn Hassel Nyheim skriver at hun var en uekte datter av proviantskriver Jonas Brems i Kvikne (ca. 1685 - 1765) og Anne Hansd. Hals Storeng, f. 1696.

*Tab. 1.5. CLARA MARIA
PEDERSD. SCHIELDERUP*

d. 1731. g. ca. 1722 m. Mentz Pedersøn Aschanus, f. 24.07.1681 i Trondheim, d. 21.02.1740. Han var sønn af prest Peder Henriksøn Ascanus og Sophie Mentzd. Ved farens fratreden i kallet blev Mentz sogneprest til Aure i 1729. I 1735 er han viseprost og i 1736 prost til Nordmøres prosti. Barn:

Peder Mentzsøn Ascanus, f. 24.05.1723 i Nettet prestegård. Han var i England og studerte medisin i 1755, og døde 1803 i København.

Barbro Maria Mentzd. Aschanus, f. ca. 1725, d. 06.03.1795, g.m. Lars Henrik Bie i Kristiansand. Etterslekt.

Sophia Lucia Mentzd. Aschanus, f. 1726. Se tab. 1.5.1.

Anne Petronella Mentzd. Aschanus, f. 19.01.1729 i Aure, d. 16.02.1805, g. ca. 1753 m. Jonas Karlsøn i Hemne.

Tab. 1.5.1. SOPHIA LUCIA ASCANIUS
f. 1726, d. 04.08.1819 i Kvikne. Hun ble g.m. Anders Rambech som ble prest på Kvikne i 1763. De var barnløse og Sophia Lucia innsatte nevøen, Christopher Schiøller Schieldrup som enearving (se tab. 1.3.3.).

*Tab. 1.6. ANE ELISABETH
PEDERSD. SCHIELDERUP*

f. ca. 1710, d. 1751. Hun ble g.m. Ole Christophersøn Tønder på Nordmøre, f. 1699 Skar i Tingvoll, d. 1753 Vågosen, Arasvika, Aure. Han var sønn av Christopher Olsøn Tønder og Karen Hansd. Femmer, f. 27.01.1678. Barn:

Peder Christopher Olsøn Tønder, f. 1735. Bodde på Nordmøre i 1755.

Karen Lucia Olsd. Tønder, f. ca. 1737, d. 25.04.1791 i Kristiansund Hun ble 26.04.1768 g. i Kristiansund m. Ove Vind Krag, f. 29.07.1723, d. 03.11.1783 i Kristiansund.

Clara Maria Olsd. Tønder, f. 1739, g. 22.03.1765 m. Nils Jakobsøn Graa (hans tredje ekteskap), f. 1723, d. 1798, sønn av Jakob Graa, f. 27.12.1697, d. 17.04.1777, kull- og skogfogd ved Innset smeltehytte. Nils var hytteskriver på Innset hytte. De bodde først på Sør-Flatmoen, senere på Graaplassen. Nils og Clara hadde en sønn Jakob, som ble døpt fjerde søndag i advent 1765 og døde i 1766. De fikk enda et barn, Marta Sofie, f. ca. 1766. Clara Maria døde ved denne fødselen.

*Tab. 1.7. GIDSKEN KIRSTINE
PEDERSD. SCHIELDERUP*

f. 1712, d. 10.04.1761 Hun ble g. ca. 1747 m. enkemann Claus Schult, f. 04.10.1696, d. 06.06.1767 i Tolga, 71 år gammel. Han var først sogneprest til

Loppa, så til Tolga. Barn:

Margarete Schult, f. ca. 1748. Hun er oppkalt etter Claus Schults første kone, Margarethe Seehuus. Se tab. 1.3.3.

Lucia Petronelle Schult, f. 1750, d. 1755.

Jens Nicolai Schult, 1754-1843. Se tab. 1.7.1.

Claus Schult, døpt 21.11.1758.

Tab. 1.7.1. JENS NICOLAI SCHULT

f. 04.04.1754 i Tolga, hytteskriver i årene 1779-1790 ved Gaulstad kobberverk, Steinkjær, d. 18.02.1843 Bruem, Ogdal. Han ble 07.01.1781 g. på Rein, Stod m. Maren Marie Schavland, f. 20.05.1761 på Rein, d. på Bruem 21.04.1843. Jens kjøpte gården Sør-Bruem i Ogdal. Barn: Abraham Schielerup Schult, f. 22.07.1786 i Ogdal, d. 20.02.1868 i Steinkjær, major, g. 13.01.1830 i Sparbu m. Jakobine Fredriksd., f. 1806 i Nesna, datter av Jakob Fredrichsøn, f. 1754, og Susanne Bernhof Meldal.

Kilder

Kirkebøker

Skifter

Pantebøker

Bygdebøker

Folketellinger

Folk og buplasser i Nord-Østerdalen, kildeutdrag 1528-1700, Jon Krokmoen Innset Historielag, <http://www.innset.historielag.org/graae.htm>

Embetsmenn i Midt-Norge i tiden 1660-1700, Svein Tore Dahl

Norsk Slektshistorisk Tidsskrift

Roger de Robelins manuskript til bygdebok for Tolga

Marie Tollan, Tolga
Bjørn Hassel Nyheim

Simon Ellefsen,

<http://www.nose.dk/>

PerNermo,

<http://www.nermo.org/slekt/>

Erik Berntsen, <http://vestraat.net/>

Om forfatteren

Odd Håkon Tjade, f. 1945. Cand. real (fagene biologi, kjemi, matematikk, statistikk og IKT). Skoleleder i mange år med særlig interessefelt IKT i skolen. Mye av fritiden har vært viet interessen for historie og slektsforskning, og med røtter fra Nord-Østerdal, har særlig bygdene der ligget hans hjerte nærmest. Flere tidligere artikler i årboka.